

Motion till riksdagen 2019/20:3352

av **Arman Teimouri (L)**

Krafttag mot återvändande terrorister

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återvändande terrorister inte utan att ta ansvar för sina brott ska beredas förtur till bostäder genom s.k. sociala kontrakt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner bör ha samma ansvar som staten för att motverka våldsbejakande extremism genom bl.a. anmälningsplikt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att socialtjänsten ska ges ett tydligt lagstöd att kunna bedriva avhopparverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Uppskattningsvis 150 personer som har deltagit i strider eller har haft samröre med jihadistgrupper i Irak och Syrien har återvänt till Sverige. Den absoluta majoriteten av dem går i dag fria i Sverige. Det svenska samhället måste ta krafttag för att säkerställa att dessa personer lagförs för sina brott mot mänskligheten, att de deltar i avhopparverksamhet och att de inte utgör någon fara för den svenska allmänheten.

Socialnämnden i Stockholms kommun antog under våren 2015 en strategi mot våldsbejakande extremism. Ansatsen att vilja ta fram en sådan strategi är lovvärd och alla drabbade svenska kommuner bör följa efter. Det finns saker i Stockholms strategi som är bra, till exempel skrivningar om samverkan och utbildning. Det är viktigt att vi tidigt upptäcker personer som är på väg in i radikala miljöer.

Men strategier som i praktiken innebär att individer ska få gå före i sociala köer utan att behöva ta ansvar för sina brott är oerhört provocerande. Strategin som antogs beskrev hur personer som återvänder från strider utomlands ska få hjälp med bostad och försörjning, men anmärkte inget om de brott som dessa personer kan ha begått. Vi kan inte ha positiv särbehandling för jihadisterna, och vi kan definitivt inte ignorera eller trivialisera deras gärningar.

Sverige har, liksom alla andra medlemmar i världssamfundet, en oavvislig plikt, enligt folkrätten, att förhindra och lagföra dessa brott, oavsett var någonstans de begås. Inga offentliga tjänstemän – oavsett om de är kommunalt anställda eller statligt anställda – kan se mellan fingrarna. Alla måste hjälpas åt.

Läser man strategins text om det så kallade efterperspektivet noga talar den om två grupper: de som vill lämna en våldsbejakande extremistisk gruppering och de som kommer hem från strider utomlands. Dessa två grupper är inte identiska. I det första fallet finns det en motivation att förändra sitt liv till det bättre. I det andra fallet är detta inte alls säkert, snarare tvärtom.

Personer som vill göra den svåra resan ur en extrem miljö ska få samhällets stöd på vägen. Detta kräver ett helhetsgrepp om personernas situation. De måste få träffa personer som har gjort samma resa som de, och deras anhöriga måste få hjälp att stötta dem på vägen. Här kan kommun och stat göra mer än i dag. Inte heller här kan man dock bortse från de brott som eventuellt har begåtts. Ånger ger inte immunitet.

Men att säga att personer ska kunna åka iväg och strida utomlands och sen kunna komma tillbaka och påräkna samhällets stöd, utan att det nödvändigtvis finns en motivation att förändra sitt liv och utan att man ska behöva sona sina brott, det är ett moraliskt haveri och ska inte tillåtas.

Arman Teimouri (L)